

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГО-ГЕОДЕЗИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

¹Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
36011, м. Полтава, проспект Першотравневий, 24
rom2014rom2014@gmail.com

***Анотація.** Розглянуто нормативно-правові акти про вимоги до органічного виробництва в Україні. Приділено увагу еколого-геодезичній програмі «Органічна торгівля заради розвитку у Східній Європі», яка зорієнтована на поліпшення стану навколишнього природного середовища. Наведено динаміку змін площ земель України з органічним статусом за останні п'ять років, яка вказує на їх поступове збільшення згідно Національної економічної стратегії розвитку до 2030 року.*

В Україні оголошено старт еколого-економічної програми «Органічна торгівля заради розвитку у Східній Європі» (OT4D), яка реалізується за підтримки Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO). Загальною метою даної програми є збільшення та розширення робочих місць у сільській місцевості, особливо для молоді та жінок, а також сприяння мультиплікаційному ефекту позитивних змін в органічному землеробстві з точки зору економічного зростання, інновацій та навколишнього природного середовища. Звернемо увагу, що програма реалізується у трьох країнах: Україні, Албанії та Сербії. Виконавець програми IFOAM – Organics International (Міжнародна федерація рухів органічного сільського господарства) в консорціумі з Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) та HELVETAS Swiss Intercooperation. У межах програми «Органічна торгівля заради розвитку у Східній Європі» (OT4D) оголошено конкурс проектів державно-приватного партнерства. Мета конкурсу – створення або розширення експортних потоків постачання органічної продукції з Албанії, України та Сербії до країн ЄС та Швейцарії. Проект співробітництва має сприяти: розширенню органічного виробництва сільськогосподарської продукції; створенню доданої вартості; створенню робочих місць; створенню суспільних благ для сектору; розвитку можливостей, що сприятимуть сталому розвитку органічного бізнесу в Україні, Албанії та Сербії [1].

Принципи та засади органічного виробництва в Україні визначаються відповідними регуляторними актами, які базуються на Законі України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» [2].

Загальна площа України, з урахуванням тимчасово окупованих територій, становить 60,3 млн. га. З них, 41,4 млн. га, або 68,7% – це сільськогосподарські угіддя [3].

Україна входить у топ-25 країн світу з найбільшою площею органічних угідь та в топ-20 країн Європи.

При цьому за останні п'ять років площі земель із органічним статусом змінювалися таким чином:

- 2017 рік – 289 тис. га;
- 2018 рік – 309 тис. га;
- 2019 рік – 468 тис. га;
- 2020 рік – 462 тис. га;
- 2021 рік – 422 тис. га. [3]

Динаміка площ земель України з органічним статусом із 2017 року по 2021 рік наведено на рисунку.

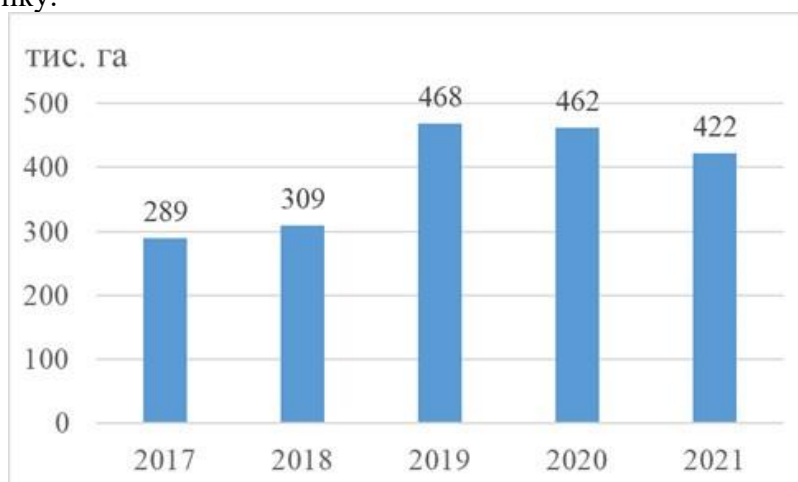

Рис. Динаміка площ земель України з органічним статусом

В Україні площа угідь з органічним статусом станом на 2021 рік становить 422 тис. га, а площа перехідних угідь – 51,5 тис. га, що становить 1,1% від загальної площі сільськогосподарських угідь. У порівнянні із 2017 роком площі угідь з органічним статусом збільшились у 1,5 рази.

Згідно Національної економічної стратегії розвитку до 2030 року, частка органічних та перехідних угідь в Україні повинна зрости з 1,1% до 3,0% і більше, експорт органічної продукції повинний збільшитись з 204 млн. дол. у 2020 р. до 1 млрд. дол. [5]

Для ефективного і належного управлінського обліку на державному рівні сільськогосподарських угідь із органічним статусом доцільно додати інформацію до Публічно-кадастрової карти України, інформаційного порталу, на якому оприлюднюються відомості Державного земельного кадастру. Дані про ґрунти допоможуть залучити інвесторів до розвитку органічного землеробства.

Погіршення стану земель, їх деградація у вигляді вітрової і водяної ерозії, забруднення ґрунтів та вирощеної продукції пестицидами, радіонуклідами, важкими металами, нітратами й нітридами підштовхнуло суспільство до пошуку методів екологічного відродження сільськогосподарських угідь.

Органічне землеробство, як і все сільське господарство, є найважливішим фактором його успішного розвитку. Збереження ґрунтів та виробництво екологічно безпечної сільськогосподарської продукції є головним напрямком економічної стратегії розвитку сучасної держави.

Використані інформаційні джерела:

- [1] Agravery. URL:<https://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-startovala-programa-iz-rozvitku-organichnogo-zemlerobstva>
- [2] Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», від 10.07.2018 р., № 2496-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#Text>
- [3] Рослинництво України 2020. Статистичний збірник / За ред. О. Прокопенка. Державна служба статистики України. Київ, 2021. 183 с.
- [4] Agrotimes URL: <https://agrotimes.ua/agronomiya/ploshhi-zemel-z-organichnym-statusom-za-pyat-rokiv-zrosly-na-133-tys-ga/>
- [5] Постанова КМУ «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року», від 03.03.2021 р., №179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>.